

Luttenberg, 17 april 2023

Onderwerp: zoekgebieden grootschalige windenergie/ RES 2.0

Geachte raad,

In de gemeente Raalte zijn al een aantal jaren meerdere Lokale Energie Initiatieven (LEI's) actief om in de verschillende dorpen projecten te realiseren voor de opwek van duurzame energie. Binnenkort behandelt u de RES West-Overijssel 2.0 en het windbeleid in de raad. Graag benadrukken we via deze brief het belang van de LEI's bij de realisatie van duurzaam energie.

De Lokale Energie Initiatieven in West-Overijssel hebben gezamenlijk een manifest opgesteld. Dit manifest bouwt voort op het Manifest Sallands Energietransitie Initiatief uit 2021. Dit manifest beschrijft de rol die de LEI's voor zichzelf zien. Kort gezegd komt het er op neer dat de LEI's graag het initiatief nemen bij projecten om zowel minimaal 50% eigendom als zeggenschap te realiseren. Wij bieden u hierbij het manifest aan.

Aanvullend op het manifest geven wij u als gemeenteraad graag nog de volgende aandachtspunten mee :

- De Lokale Energie Initiatieven zijn neutraal en hebben in de beleidsfase geen rol. Het is aan u als raad om het gemeentelijk beleid én de RES 2.0 vast te stellen.
- Om de realisatiekansen van het beleid te vergroten stellen wij voor het gemeentelijk beleid planmatig uit te werken, zodat de locaties van zoekgebieden passen bij de gewenste ruimtelijke kwaliteit en mogelijkheden van het bestaande elektriciteitsnetwerk. Dit vergroot de kans op haalbare projecten omdat vergunningverlening, subsidietoekenning en netwerkaansluiting zowel inhoudelijk als procesmatig meer op elkaar aansluiten.
- Neem bij windenergie het initiatief om lokale partijen uit te nodigen om tot een uitwerking te komen. Dit geeft de LEI's positie om samen met marktpartijen tot een aanbod te komen.

Verder willen we aangeven dat wij het zeer waarderen dat er sinds het manifest Salland regelmatig contact is met zowel de wethouder als de gemeenteraad. Via een regelmatig overleg vertrouwen wij er op beter te kunnen bijdragen aan de opgave die de gemeente in het kader van de RES heeft voor het opwekken van duurzame energie. Op deze wijze kunnen we er als gemeente én lokale initiatieven samen voor zorgen dat de eigen bevolking zeggenschap heeft over de projecten en kan profiteren van de financiële resultaten.

Graag lichten we het manifest ook mondeling toe tijdens onze overleggen of in de raadsvergadering.

Met vriendelijke groet,

De besturen van de lokale Energie Initiatieven in de gemeente Raalte

- ⇒ Endona Heeten
- ⇒ Stichting Duurzaam Luttenberg
- ⇒ Coöperatie Luttenberg Energie
- ⇒ Stichting Duurzaam Heino
- ⇒ Coöperatie Energiek Broekland
- ⇒ Energiecoöperatie Salland West

Contactpersoon:

Bijlage:

Manifest LEI werkgroep West-Overijssel

LEI-Werkgroep

In het kader van de RES West-Overijssel hebben de lokale energie-initiatieven (LEI) in West Overijssel zich verenigd in een LEI werkgroep. De LEI kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de realisatie van de energietransitie in West Overijssel doordat zij lokaal geworteld zijn, onderling kennis en ervaring uitwisselen en duurzame energie-opwek projecten realiseren.

Dit manifest is bedoeld om bij de uitwerking van RES 2.0 vanuit de positie van de LEI mede richting te geven aan het proces en een bijdrage te geven aan de uitvoering van de ambities van de RES.

Wat willen we bereiken als LEI-werkgroep?

- Bijdragen aan de uitvoering van de RES West Overijssel door projecten te ontwikkelen. Hierdoor realiseren we zoveel mogelijk lokaal eigendom. Dit doen we door zelf energie-opwek projecten te realiseren en zo nodig door samen te werken met commerciële ontwikkelaars.
- Als LEI-werkgroep dragen we zorg voor de uitwisseling van de benodigde kennis en kunde voor de projectontwikkeling in de regio. We zorgen ervoor dat ook de initiatieven met minder ervaring kunnen mee-ontwikkelen.
- We stemmen af over de kansen voor nieuwe projecten en de vervolgstappen. Waar het toegevoegde waarde heeft en een win-win situatie oplevert, kan samenwerking tussen LEI in een ontwikkelfase een goede optie zijn.
- We houden elkaar op de hoogte van ontwikkelingen binnen onze gemeente en mogelijke samenwerkingen met (markt)partijen.

Welke uitgangspunten hebben wij?

- Bij alle energie-opwek projecten staat het betrekken van de lokale omgeving en het lokaal terecht laten komen van de revenuen centraal.
- Wij hanteren de definitie van lokaal eigendom zoals die binnen de RES 1.0 is vastgesteld in de [Bouwsteen Lokaal Eigendom](#) (bijlage 1): *“een collectief van lokale inwoners en/of lokaal gewortelde bedrijven die gezamenlijk (mede-)eigenaar zijn van zon- of windprojecten.”*
- Bij samenwerking met commerciële ontwikkelaars geldt voor ons dat:
 - o er vanaf een zo vroeg mogelijk stadium samen wordt ontwikkeld. Dit betekent dat er (vrijwel) geen waarde creatie heeft plaatsgevonden binnen het project voordat de samenwerking met de lokale coöperatie vormgegeven is. We hebben beide evenveel zeggenschap;
 - o een commerciële en coöperatieve ontwikkelaar gelijkwaardig werken in de projectontwikkeling. Vertrouwen en het benutten van elkaars meerwaarde staat hierin centraal.

Waarom roepen wij gemeenten op?

- Bij de verdere uitwerking van de ambities voor de energietransitie en het daarbij betrekken van LEI zich te baseren op de uitgangspunten zoals deze zijn verwoord in de [Bouwsteen Lokaal Eigendom](#) (bijlage 1) van de RES 1.0 en zoveel mogelijk invulling te geven aan de daarin beschreven *“Randvoorwaarden gesteld door de LEI's”*.

- Betrek de LEI in de gemeente bij het opstellen en de uitvoer van het energiebeleid. Informeer en zorg voor reguliere contactmomenten.
- Om in onze kracht te komen is het cruciaal dat gemeenten transparant communiceren over de volgende punten voor de verdere invulling van de opgave(n) aan de RES. Hierin is het belangrijk dat lef getoond wordt en de urgentie van de opgave duidelijk wordt:
 - o Met welke technieken moet deze gerealiseerd worden?
 - o Welke zoekgebieden zijn door de gemeente aangewezen voor de realisatie?
 - o In welke tijdsplanning wil de gemeente dit gerealiseerd hebben?
- Leg in beleid vast dat LEI voorkeurspartners zijn in het realiseren van energie-opwek projecten.
- Start geen (communicatie) trajecten met commerciële ontwikkelaars totdat de samenwerking met de lokale coöperatie concreet vormgegeven is.
- Breng LEI in positie om energie-opwek projecten te ontwikkelen. Dit kan bijvoorbeeld door gebruik te maken van maatschappelijke tenders of publiek-private samenwerkingen met energie-coöperaties aan te gaan (energie-bedrijf).
- Als er gebruik wordt gemaakt van maatschappelijk tenders, laat LEI dan meedenken over de criteria. Gebruik hun lokale geworteldheid om de juiste criteria te formuleren.
- Biedt inwoners comfort door het bieden van ondersteuning zodat zij zich in staat weten energieprojecten te ontwikkelen
- Help mee een ondersteuningsstructuur voor lokale initiatieven te ontwikkelen voor de lange termijn.